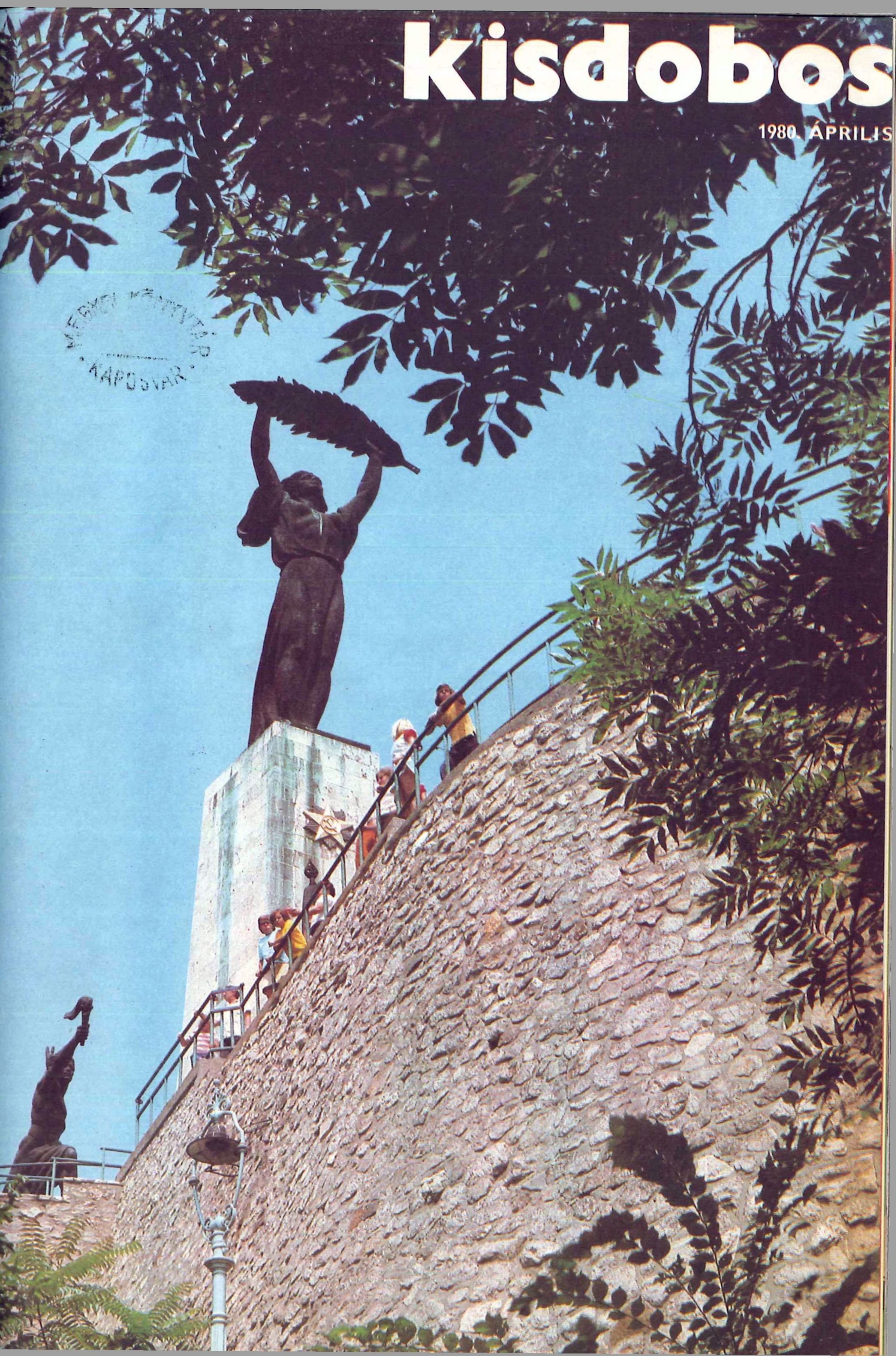

kisdobos
1980. ÁPRILIS

ÁPRILIS 4

Könnyes meghatottsággal, túláradó örömmel ölelem
magamhoz az első katonát. A felszabadító Vörös Hadsereg
harcosát, aki sok ezer kilométer távolságon verekedte át
magát, hogy a szabadság és a béke olajágát elhozza
a magyar népnek.
A keblekből feltörő sóhaj: a szabadság első sóhaja.
A szemekben csillogó könny: a szabadság első könnycseppje.
Nem is tudom, éjszaka van-e vagy nappal,
mert a felszabadulás mámorító percei valami fenséges
magasságba emelnek, s csak könnyes szemű feleségemet
és a mitsem sejtő, tétován mosolygó kicsinyeimet látom.
Hároméves kisfiam megkérdezi, hogy ez milyen katona
bácsi? Én megmondom neki, hogy „orosz katona bácsi".
— Orosz katona bácsi... — ismételgeti a gyermek.
S ha nem is tudja, de érzi, hogy nagy órának vagyunk tanúi,
s velünk örül, a felnőttekkel.
Felszabadultunk...

Darvas József

Harmincöt évvel ezelőtt — 1945. április 4-én — a Szovjet Hadsereg kiűzte hazánk területéről az utolsó fasiszta katonát is. Elhallgattak a fegyverek, véget ért a pusztító háború, béke lett szülőföldünkön. Ám ez a nap nemcsak a békét hozta el a magyar nép számára, hanem új korszak kezdetét is.
A ti nagyszüleitek, midőn 1945 tavaszán hozzáfogtak a romok eltakarításához, elhatározták, hogy ezen az elpusztított, kifosztott és agyongyötört földön új országot építenek. Ahogy akkor mondták: az urak országa helyén felépítik a nép hazáját. Olyan országot, amelyben mindenki szabadnak tudhatja magát, békében élhet, tanulhat, dolgozhat, s melyben minden ember tehetsége, tudása, szorgalma szerint érvényesül.
1945-ös elődeink állták szavukat: álmaikat, vágyaikat tervekbe öntötték, s kemény, áldozatos munkával meg is valósították azokat. Felépítették a szocialista Magyarországot.
A szabadság fája, amely 35 évvel ezelőtt vert gyökeret hazánk földjében, napjainkra megnőtt, kiterebélyesedett — bőséges termése az egész nép jólétét szolgálja. Békés, boldog jövőnk legfőbb záloga.
Ne feledjétek azonban, hogy a szabadság nem hullott ingyen az ölünkbe. Véres küzdelemben született meg, sokan áldozták életüket érte. Kegyelettel és tisztelettel gondolunk rájuk, midőn hazánk felszabadulásának ünnepén elhelyezzük az emlékezés virágait a szovjet hősök és a magyar partizánok sírján, emlékművén.

Illyés Gyula

Cserepező

Olvastam épp, itt
a rom-szobában
oly elmerülten,
magambazártan,
belül egy hang lett,
ha cinke dal
csapta fülem meg,
vagy kocsi-zaj.

Közbe — (mióta?
magam se tudtam) —
valami ritmust
dobolt az ujjam,
monoton, messzi
ütem-zenét,
mint állomáson a
a készülék.

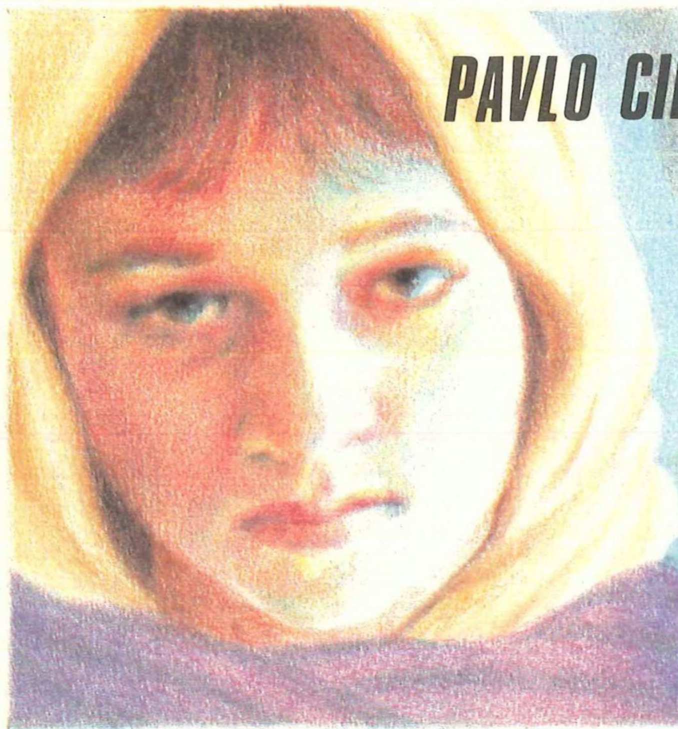
Ejh, ez az ujj! Mi
üzen így néki?
Szinte csaholna!
Ugyan mi készti?
Ujra madárfütty?
gépdohogás?
Füleltem, vízcsap?
Nem, — kalapács!

Persze! Itt szembe
dologba kezdtek!
Fönt a munkások!
Már cserepeznek!
Onnan jön ez a
friss üzenet,
ők verik ezt a
jó ütemet.

A sürgést, hogy
álljam a versenyt,
hagyjam a könyvet,
írjam e verset,
tegyem, de tüstént
amit tudok,
doboljam én is
az indulót.

Adjam tovább, hogy
ami volt, elmúlt,
hirdessem, éled
ami elpusztult,
üssem világgá,
mint a tető
legtetején a
cserepező.

Görög Júlia rajza

PAVLO CIBULSZKIJ JÓBARÁT

Pavlo Cibulszkij szovjet-ukrán író részt vett hazánk felszabadításában. A háború befejezése után egy ideig még Magyarországon teljesített szolgálatot. „Magyarországon sok minden történt velem — írta —, de a legnevezetesebb talán mégis ez: azzal fejeztem be a háborút, hogy elvettem egy magyar lányt feleségül." Jelenleg Ungváron (Uzsgorod) élnek.

Balaton — hamvasszürke, széles víztükör. Balaton — narancssárga villák, szállodák és üdülők teraszai. Balaton — a „magyar tenger". A partvonal fölött kanyargó aszfalt szalagja, a halászok rozoga, zsindellyel fedett, lapos tetejű vityillói, két hegyes csúcsú nyárfa a parton — ez is a Balaton.

...Fáradhatatlan öreg veteránunk, az „U—2" nagy nehezen kivergődik a kis liget mögül, hosszú, fekete füstszalagot húzva maga után. Hátam mögött bajtársam, fogát összeszorítva, ingével kötözi be az átlőtt lábát. Nem sikerül elállítania a vérzést. A botkormány, mintha nem is kormány lenne, engedetlen játékszer csupán. Le kell szállnunk. Repülünk, de bármely pillanatban darabokra, szilánkokra hullhat szét alattunk a repülőgép. Alattunk kopár út kígyózik. Egyre közelebb van hozzánk, egyre közelebb. Ám előttünk ott húzódik a hitleristák piszkosszürke menetoszlopa. Hirtelen felbomlik és szétszóródik az út két oldalán. Alattunk a víztükör.

Egy pillanatra hátrafordulok, és csak a szememmel kérdezem Mikolát: „Leszálljunk?" Bajtársam némán int. Süvít a szél, sistergés, gőzfelhő. A repülőgép a szárnyára dől. Végigtolom a szárnyon Mikolát, a hóna alatt támogatva, és magam is megyek lefelé a nyomában. Egy-két pillanatig nem kapok lélegzetet, a jeges hideg úgy vág, akár a kés. Mikolát magam előtt taszítva teljes erőmből gázolom a vizet. Két nyárfa kopasz csúcsának tükörképe hol elmerül, hol kiemelkedik a vízből, és a part, úgy látszik, mintha futna előlünk.

Nem tudunk rögtön tájékozódni. A ránk tapadó nedves ruha akadályozza a mozgást. Az ördögbe is, megdermed a lábunk, megdermed a kezünk. Talán csak a makacsság éltet, csak az tartja bennünk a lelket. Talán csak nem jutunk a Balaton fenekére, a halak prédájául most, amikor már itt a háború vége!

A part közel van és messze is. Egy örökkévalóság telik el szinte, amíg az első száraz nádszál az arcomba csap. A cipőm orra már a kavicsokat súrolja. Mikola azonban nem bír felállni, alig mozdul. Fejemet a hóna alá dugom, úgy veszem a hátamra. Lábamat szétvetem, támolygok. Valami roppan a hátunk mögött. Ott, ahol a hullámoktól a part felé sodort „U—2" a vízen lebegett, fehér-sárga füstfelhő szállt az égnek. Isten veled, veterán, hűséges barátunk és bajtársunk! Amikor elfordítom fejem a víztől, látom, hogy lábam alatt a kavicsokon sötét vérerecske folydogál. Mivel kössem be Mikola átnedvesedett sebét? Körülnézek.

A halászfalu mintha kihalt volna. Az út néptelen. „Harapófogóink" elkapták a németeket a lábuknál fogva, és — úgy látszik — hamarabb futásra kényszerítették az ellenséget, mint azt parancsnokságunk elképzelte. Fürkészem a partot, nincs-e valahol száradni felakasztott fehérnemű, de a cölöpökön lógó, sűrűn foltozott húzóhálón kívül semmit sem látok. Megfordulok. Az egyik csónak oldalán mintha valami felvillanna a bokrok között. Egy kendő csücske bukkan elő, majd elbújik, ismét föltűnik, s kendő alól okos szempár villan. Amint kidugom a fejem, a kendőcske eltűnik.

— Ki vagy?

— Jó-ba-rát... Jó-ba-rát... — hangzik kissé tétován a csónak túlsó oldaláról. A kendő csücske jobban előbújik. Utána a szempár Mikola lábára mered.

— Fáj?... Jaj, jaj!...

Nem értem a „fáj" szót, csak azt, hogy „jaj" és azt felelem:

— A bácsinak nagyon „jaj". Nincs valami tiszta, fehér rongyod, Jóbarát?

A kislány úgy látszik, csak az utolsó szót érti és azt is a maga módján.

— Ma-ma, anya nincs, apa sincs. Csak én egyedül... — és széttárja maszatos ujjacskáit. — Én már nagy vagyok, a magam gazdája.

— Látom... Nem jól megy a sorod, Jóbarát...

Nézem a kislányt, a fején a kifakult kendőt. Ismét a maga módján értelmezi tekintetemet. Lekapja a kendőt a fejéről, a markomba nyomja. Gondolatban szidom magam, miért bámészkodtam el olyan hosszan és fosztottam meg egyetlen díszétől.

A kislány fürkészve néz a távolba, ahol a part hajlata eltűnik a távoli ködben. Egyszer csak hevesen megfordul. Ujját figyelmeztetően a szájához emeli. Semmit sem látok, semmit sem értek. Ekkor a kislány cipőjének egy mozdulatával meglöki a csónakot támasztó, göcsörtös karót. A csónak súlyosan rohan peremével a homokra, maga alá temetve Mikolát és engem, akár a szita a kiscsibéket. A csónak a fejemet súrolja. Újra hallom a pisszegést. Kukucskálok a csónak alján levő résen. A hullámverte lapos, homokos parton a távolból páncélautó kúszik előre, karosszériáján fekete-fehér kereszttel. Öt hitlerista kapkodva tankelhárító aknákat rak le belőle, a homokba dugja, és lapátjával homokot szór rájuk, majd szinte futva megy a gépkocsi után. Még két páncélautó dübörög újabb aknákkal, felfelé az aszfaltútra. A kislány a csónakon ül, lábával az oldalán dobol, valamit dúdol olyan hangon, mint egy berekedt kiskakas. Vöröshajú, nyakigláb őrmester sürgeti a lent tevékenykedőket. Dühösen rámered a kis védelmezőnkre. Vadul rákiabál. Biztosan arra gondol, hogy ha a kislány ittmarad a faluban, akkor beszélhet az aknákról. A német nagyot lódít rajta. A kislány fejecskéjét mélyen lehajtva elindul. Megy, mintha az akasztófához menne. A csónak résein át kis idő múlva sem a németeket, sem a kislányt nem látni.

Csönd. Sehol egy lélek. A szél lengeti a foltozott húzóhálót. Elindulok a part mentén. Gyakran megállok. Jó messzire tőlünk veszett dübörgés hallatszik, szinte megmozdul a föld. Fölöttünk a lejtőn egy „T—34" kúszik elő. Nem tudom, mi történt azután. A mentőkocsiban térek magamhoz, és ekkor jut eszembe kis megmentőnk. A motort már beindították. A kocsi nem várhat, Mikolát sem hagyhatom magára. Az orvosnő el sem mozdul mellőle. Nekem meg valami okból a felcsernő fogja a kezem, és azt mondja, hogy „nagytatarozásra" van szükségem — megégett a kezem és a nyakam. A fürdési évadot pedig kissé korán nyitottuk meg Mikolával kettesben...

Az út élesen balra kanyarodik. Felbukkannak mellettünk a halászkunyhók meg a felfordított csónak. Már látjuk a két hegyes csúcsú nyárfát. Zúg a fejem. Valaki lehúzza rólam az inget, és poharat emel a szájamhoz, meg-megkoccan rajta a fogam...

Mikolát a kórházban hagytam, már felkelt és mankójával járni próbált. Amikor ismét felvettem a zubbonyomat, megtaláltam zsebemben a kifakult fejkendőt. Ott ültünk Mikolával az ablaknál, emlékeztünk a Balatonra. Amikor búcsút vettem tőle, odaadtam neki a kendőt, hogy emlékezzék kis megmentőnkre.

Karig Sára fordítása—Szőnye György rajza

Osvát Erzsébet

A Szabadság-hegyen

Fenyőrigó füttye fogad.
Felesel a nyitnikék.
Próbálnak a zenekarban,
hangolnak a cinegék.
Karmesterük szénfekete,
fényes tollú, víg rigó.
Felhangzik a madárkórus:
Nyit a tavasz! Élni jó!

Ágak hegyén rügyek száza
csodákozva tekint szét.
A kökörcsin kíváncsian
tágranyitja kék szemét.
Ablakomban vidám zászlók,
lobogtatják friss szelek.
Köszöntik a tavaszt, békét,
a szabadságünnepet!

Csepeli Szabó Béla

Áprilisi nap

Ó, hazám — szelíd, derengő földem —
téged köszönt ma minden hű fiad:
élj és mosolyogj fényben és örömben
április szabad, kék ege alatt . . .

Görnyedő rab volt itt e drága tájban
a bús szegény nép századokon át,
míg fel nem lobbant érte óriásan
az olthatatlan, rőt keleti láng.

Égj és világíts, nagy lenini lámpa,
ragyogj be várost, falut és tanyát;
hintsd a világba népem ifjúsága
értelmed, szíved zengő aranyát . . .

Ó, hazám — szelíd, derengő földem —
erős és szép vagy. Tiszta és szabad.
Élj és mosolyogj bőségben, örömben,
április örök tűzszárnyai alatt! . . .

Amikor véget ért a háború, nagyon is mentünk volna már iskolába. Csakhogy a mi iskolánkat eltalálta egy bomba. A közepén vágta ketté, levitte az épület egyik felét, összemorzsolt téglát, bútort, könyveket. A maradék tantermekbe beláthatott az utcáról bárki. Olyan volt, mint egy tépett kirakat. A második emeleten, a fél tornateremben vigyázzban álltak továbbra is a bordásfalak, csak éppen verte az eső a szép fényes fájukat. Alatta az elsőn kémiai szertár volt azelőtt. Összetört benne minden lombik, üvegcső. Olyan apróra tört össze, mint a por, s ha szél kerekedett, hát pergett le finom sugárban a földszintre. Közben zenélt, zizegett, surrogott. A gyerekek mindig felfigyeltek erre a furcsa hangra és ijesztgették egymást: szellemek járnak a romos iskolában!

Az én osztályom, a harmadik, nem is az iskolába járt, hanem a barakkba. Az udvar végében állt, lomtárnak használták addig, meg a szerszámait tartotta ott Ferenc bácsi, az udvaros. Az ostrom alatt ő maga is ott lakott a kis sufniban, azt mondta, vigyázza az iskolát. Aztán, hogy a bomba így megtépázta, hát rendberakta nekünk a barakkot. Berendezte ősrégi padokkal. Olyan lett, mint a buckás dombvidék: egyik kicsi, másik nagy; ki bánta azt!

Jó meleg volt a mi osztályunkban mindig. Ferenc bácsi fűtötte lelkesen; volt miből. A romok alól kihúzgálta a fát, minden éghető anyagot, azzal tüzelt naphosszat. Igen sokat dolgozott. Éppen azért, csak csodáltam, hogy nem kiabál az ablak miatt, pedig majd minden nap kiszakadt. Csak a hátsó ablakkal volt baj, az elsőre üveget talált valahol Ferenc bácsi, teljesen ép üvegtáblát, egyet csak, de az is jó. A hátsó ablakot meg papírral ragasztotta be szépen — az szakadt ki naponta... Azt hittem, a gyerekek bűne, szóltam is érte többször. Nem tagadták — de meg se bánták a tettüket, inkább csak hallgattak nagyokat.

Pedig szerették Ferenc bácsit. Például segítettek neki hamuzni. Tanítás után ottmaradt vele egy-egy gyerek, mindig másvalaki; szabályos ügyelet! Gyanúm akkor támadt csak, amikor Rendezőre mentünk az osztállyal kirándulni. Tudtuk, onnan bevisznek minket a Főpályaudvarra ingyen, az újjáépített vonaton. Gömöri Béla akkor azt mondta, ő inkább itthon marad, és hamuzik. Nemhogy mondta, csak úgy üzente nekem a Csányival. Az osztály már szépen sorakozott a kapu előtt, én visszaszaladtam a barakkba Béláért. Hogyhogy inkább hamuzik?!

A kályha előtt Ferenc bácsi térdelt, kotorta ki a hamut. Gömöri a barakk hátsó részében bújócskázott egyedül. Ott a félhomályban egymás hegyénhátán állt egy csomó régi bútor, azok között matatott. Egyszer csak felkiáltott a fiókosszekrényből:

— Megtojt a kendermagos! Ferenc bácsi! Itt van ni!

— Jól van fiam, viheted. A tyúkot meg dobd csak ki a hátsó ablakon...

Ezt válaszolta Ferenc bácsi, az arca kicsit kormos volt. Amikor az ajtóban összetalálkoztunk, letörülte a kormot nagy körülményesen, és közben ismertette velem a tényeket:

— Tetszik látni, így van ez! Ezek a tetves tyúkok úgy ideszoktak, hogy nem fészkelnek máshol. Csak a szekrényben. Mintha nem is lenne iskola! Igaz, a gyerekek megtűrik őket, nem zavargásszák az állatot. Jólelkű gyerekek amúgy. Meg folyton éhesek. Megfelezzük hát a termést. A kendermagos tojása az övék, amit a rózsástarajú tojik, az marad az enyém. Elég az már egy ilyen öreg embernek...

Kiskun Farkas László

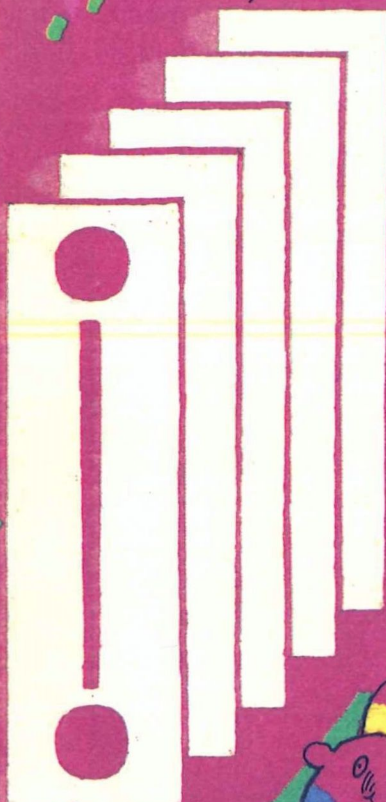
Kályhabúcsúztató

Hát látod, így van ez, hiába:
elér mindenkit az öregség.
Tegnap délután beszerelték
a fűtőtestet a szobába —
mehetsz nyugdíjba, kályha!

Ó, nem, dehogy, személy szerint
nem haragszik rád senki, hidd el!
Húsz fok hideg volt odakint,
s te babusgattál jó meleggel.
Igaz, hogy olykor füstöltél, dehát
tudod te is: sok mindent megbocsát
öreg, kivénhedt szolgának az ember.

S nem is feledlek. Téli délután
mesélem majd, ha lesz egy unokám:
„Hol volt, hol nem volt...
Kályha is volt régen."
S dicsérni foglak. De lehet, hogy akkor
már egy parányi kis atomreaktor
duruzsol majd a szobánk szögletében.

Birkás Ákos rajzai

„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni, hogy melegednének az emberek."

József Attila

Hetvenöt éve, 1905. április 11-én született a magyar irodalom halhatatlan alakja — József Attila. Oly korban élt és alkotott, amikor Magyarországot a három millió koldus országának nevezték; amikor népünk a szolgasors szinte elviselhetetlen terheit nyögte; amikor — miként írja — „ezernyi fajta népbetegség, szapora csecsemőhalál" tizedelte a nyomorban tengődők millióit; amikor végpusztulással fenyegető háború felé tántorgott az ország.

Mit tehetett akkor a költő? Világgá kiáltotta népe panaszát, s harcba hívott egy igazságos, szabad, emberhez méltó világ megteremtéséért. Hittel hirdette, az újért, a boldog jövőért küzdők nevében: „. . . megmozdulunk, hejh, összeroppan akkor alattunk ez a régi világ."

Népünk sorsának jobbra fordulását nem érhette meg. Harminckét éves volt, midőn elragadta a korai halál. Ám, varázsos szépségű versei itt vannak velünk ma is, gyönyörködtetnek, s reménynyel töltenek el bennünket: lehet hinni a jövőben, s érdemes dolgozni érte — „pontosan szépen" — mert a harc és a munka által teljesedik be az ember örök vágya a boldogság után.

Szegényember balladája

— Szegényember, hogy adod a bölcsőt?
— Csöpp a gyerek, hogy adnám a bölcsőt?
— Király vagyok, bírok nagy erővel,
ha nem adod, elveszem erővel.

Szegényember, hejh, csak egyet szólna —
a király már katonákért szólna.
De a bölcsőt a tóba hajítja,
csöpp gyerekét utána hajítja.

Szegényember sír-rí a börtönben.
Szegényember nevet a börtönben.
Nincs a gyerek már a rossz világban,
jobb sora lesz, hajh, vizi-világban!

Regös ének

Komororrú bikát fejtem
rege, róka rejtem,
sorsot nézni bikatejben,
rege, róka rejtem.
Hét csöböröm jó vasában,
rege, róka, rejtem,
lobot vetött habosában,
rege, róka, rejtem.
Lángos csöbörim befödni,
rege, róka, rejtem,
szertefutottam rózsaszedni,
rege, róka, rejtem.
Nép rozsa ring a rózsában,
rege, róka ejtem,
kasznár szíve káposztában,
rege, róka, ejtem.
Keni urát oly kenőccsel,
rege, róka, ejtem,
fizeti a népet lőccsel,
rege, róka, ejtem.

Medvetánc

Fürtös, láncos, táncos, nyalka,
aj de szép a kerek talpa!
Hova vánszorogsz vele?
Fordulj a szép lány fele!
Brumma, brumma, brummadza.

Híres, drága bunda rajtam,
húsz körömmel magam varrtam.
Nyusztból, nyestből, mókusból,
kutyából meg farkasból.
Brumma, brumma, brummadza.

Gyöngyöt őszig válogattam,
fogaimra úgy akadtam.
Kéne ott a derekam,
ahol kilenc gyerek van.
Brumma, brumma, brummadza.

Azért járom ilyen lassún,
aki festő, pingálhasson.
A feje a néninek
éppen jó lesz pemszlinek.
Brumma, brumma, brummadza.

Kinek kincse van fazékkal,
mér a markosnak marékkal.
Ha nem azzal, körömmel
a körmösnek örömmel.
Brumma, brumma, brummadza.

Szép a réz kerek virága,
ha kihajt a napvilágra!
Egy kasznárnak öt hete
zsebbe nőtt a két keze.
Brumma, brumma, brummadza.

Állatnak van ingyen kedve,
aki nem ád, az a medve.
Ha megfázik a lába,
takaródzzék deszkába.
Brumma, brumma, brummadza.

...ida Győző rajzai

Udud István

Tavaszkiáltó

Sándor, József, Benedek
zsákban hoznak meleget.
Hozzatok majd eleget
Sándor, József, Benedek.

Sándor, nosza Sándor,
a nap tüze lángol,
pattantsd ki a barkát,
kis barna bogárkát
röptess; nefelejcsen
fény tánckara lejtsen;
libbenjen a kelme,
pitypang puha pelyhe;
szél domború hátán
hadd ringjon a sárkány!

József, kicsi Jóska,
forduljon a sóska,
bimbó kipiruljon,
kiskert kiviruljon.
Vond zöldbe a dombot,
harsogjon a lombok
selyme s a madárka,
zengjen a dalárda!

Hallod, Benedek,
nem vagy te beteg?
Égre karikát,
felhő-barikát
rajzolj! Nesze kék,
hagyd a feketét!
Fessél ibolyát,
pázsit mosolyát,
kislányt csinosat,
zászlót, pirosat,
rajta, le ne tedd
táncos ecseted!

Tudod, kislányom, az öt kismanó először az erdőszélen élt. Akkor még nem voltak töklakó manók, ugye, ez nyilvánvaló. Vagyis, természetes, szóval érthető.

Szerettek ám ott lakni! Fölmásztak a tölgyfa törzsén, tudod, milyen barázdás a kérge. Hát, amint igyekeztek fölfelé, ez is beillett ám szórakozásnak, mintha valami sziklákkal szabdalt meredek hegyoldalon kapaszkodtak volna a magasba. De még jobb volt onnan leugrálni, mégpedig az erdő mellett húzódó káposztaföld ágyásaiba. Pontosabban magukra a káposztákra. A levelük ilyenkor, nyáron még nem borul össze, csak később gömbölyödik olyan labdaszerűvé, ahogyan a piacon láttuk. Leginkább nagy szedőkanalakra hasonlítanak a káposzta levelei, olyanra, amivel a napköziben merik a tányérba a levest.

Ha esett az eső, ezek a nagy levelek megteltek langyos esővízzel, és ebbe ugráltak a manókák. Csuda bátrak voltak, gondolhatod, ha a fa tetejéről le mertek ugrani. Te persze összetörnéd magad. Miért, miért? A manókák kicsik voltak, akkorák, mint az öklöm, és nem ütötték meg magukat. Te legalább százszor olyan nehéz vagy. Akkor te százszor magasabbról sem törnéd össze magad? Hát, ez nem így van. Azért, mert a manókat is, téged is olyan erővel vonz magához a föld, amilyen nehezek vagytok. És annál jobban fájna is.

Hol is tartottunk? Igen, így játszottak, lubickoltak a manókák. Aztán vége lett a nyárnak, vitték őket a piacra, eladták. Igen, a napközis szakács néni is vett belőle. Jó káposztalevest csinált. Jó, jó, ha nem lenne szedőkanala, akkor a káposztalevest káposztalevéllel is kimerhette volna.

De volt kanala. Ebben a mesében volt.

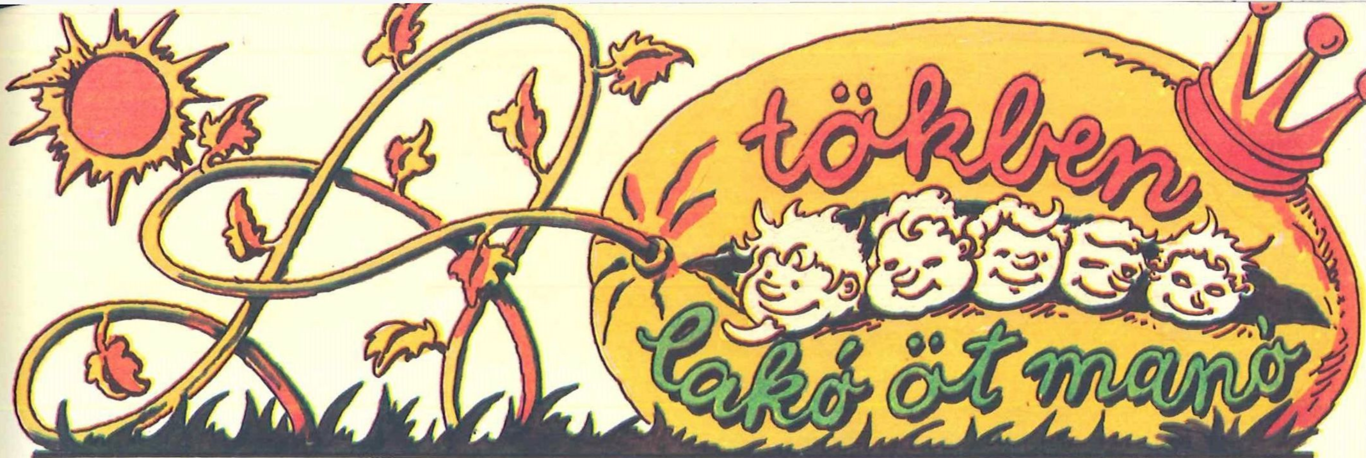
Aztán ősz lett. Fáztak a kismanók, nem akartak már fürödni. Igaz, pár napig még jól eljátszogattak azzal, hogy a tölgyfáról lehulló leveleken vitorláztak a földre. Pontosan úgy, mint a sárkányrepülők, amit láttunk a tévében.

Összedugták a fejüket a manócskák. Így ni! És pusmogtak. Tanácskoztak, mit csináljanak. Látták, hogy a káposztaföld mellett nagy, érett sárga tökök sorakoznak. Még megvolt a száruk, de némelyiknek a levéllel együtt már az is leszáradt. A tököknél ez így szokás, emlékszel, néztük a téeszben.

Felkerekedtek a manók. Elmentek a tökök országába, vagyis a földjükre, és megkérték a legnagyobbat, hogy segítsen rajtuk. Ő — azt mondja a

Felvidéki András rajzai

legnagyobbik, ez volt a tökkirály —, gyertek csak barátocskáim! Félrehajtotta a szárát — ez volt az orra —, és azt mondta nekik, hogy csak gyalogoljanak be szépen, nem kell félniük semmi hidegtől. Itt aztán jól ellehetnek tavaszig!

Az öt manó be is mászott szépen. Jó meleg volt, helyük pedig akadt elég, mert ősszel már a tök közepén keletkezik egy nagyocska üreg. Még sétálhattak is benne. Olyan jól érezték magukat, mint a kiscsibék a kotlóstyúk alatt. Látták a lelógó tökmagokat, hát megkérdezték tőlük, mit csinálnak ott. Azok meg csipogva, visítva, egymás szavába vágva elmondták, hogy ők is tökök lesznek jövő őszre. Összebarátkoztak, és a manókák megígérték, majd eljönnek meglátogatják őket nyár közepén, amikor már szépen fejlődnek. Még az is érdekes volt, hogy amikor le-föl sétálgattak, és néha a fejük hozzáért a tökmagokhoz, hát azok a legkülönfélébb hangon csilingeltek. Persze, tudtak csilingelni is, meg beszélni is.

Jól mondod, amikor megnéztük a földön a nagy tököket, megkopogtattuk, de nem csilingeltek, inkább kopogtak. Ez azért van, mert bennük is sok kis tökmag volt. Amikor már tele van egy nagy tök sok kis tökmaggal, akkor már nem tud csilingelni. Ez egyszerűen csak így van. Gondolhatod, fontosabb dolga is van, mint az, hogy csak csilingeljen állandóan, ha valaki megkopogtatja. Ugyan mi dolga, hát az, hogy vigyázzon a kis tökmagokra. Később a kis tökmagok is abbahagyják a csilingelést, pedig tudnának ám! Csakhát sokkal fontosabb, hogy akkor meg ők vigyáznak a kis tökmagjaikra.

Nagyokat aludtak a manók, máskor meg elbeszélgettek a tökmagokkal. Egyszer aztán egy béka kuruttyolására ébredtek. A tökkirály félrehúzta az orrát, és azt mondta, most már itt a tavasz, mehettek az erdőbe.

Virágoztak a bokrok, friss fű nőtt az erdő szélén, a patakocska is újra feléledt. Gondolták a manócskák, milyen jó, nyár közepéig, amíg megint elapad a vize, benne mosakodhatnak.

Szépen megköszönték a tökkirálynak a jóságát. Megígérték azt is, hogy hálából a kis sapkájukban vizet hordanak majd a veteményeskertbe, amikor már elültették a kis tökmagokat, ne szomjazzanak. Fejlődjenek szépen és olyan jószívű tök legyen mindegyikből, mint amilyen a tökkirály!

Sz. Romanovszkij

Beszélgetés

A hatalmas Káma alsó folyásánál születtem, s már nagyon régóta élt bennem a vágy, hogy eljussak a folyó felső folyásához, oda, ahol piciny forrásként feltör a földből.

Vasúton utaztam a kis állomásig, ahonnan a forrás már csak negyven kilométerre van.

Vasárnap volt. Az autóbuszok és a gépkocsik pihentek. Honnan szerezzek járművet?

Gondolkoztam, gondolkoztam, és elmentem a rendőrségre. Ott nagyon felelősségteljes munka folyik, és a gépkocsik mindig úton vannak.

Az ügyeletes rendőr tisztelgéssel üdvözölt, de máris megszólalt a telefon.

— Mi történhetett? — fogott el a nyugtalanság.

— Mi? A hegy tövében megjelent a rizikegomba? — kiabálta a telefonba. — És vargánya nincs? Egyetlen egy sincs. Ilyent még nem láttam...

Ahogy visszatette a kagylót a helyére, várakozóan rámpillantott, de akkor ismét megszólalt a telefon.

— Ikreket szült? — kiáltotta a rendőr a kagylóba. — Ilyent még nem láttam! Gratulálok!... Nem zagyválod össze a dolgokat, Jefráf Hrisztoforovics? Egy kisfiú és egy kislány? Nagyszerű! Keresztapának hívsz?

Visszatette a kagylót és így szólt hozzám:

— Rögtön.

És elkezdett tárcsázni.

„Miért zavarom az embereket a munkájukban? — töprengtem magamban. — Az ügyeletes az egész járásért felelős. A jármű sürgős feladatok megoldásához kell neki. Nekem pedig nem sietős a dolgom. Ha egy nap alatt nem érek oda a forráshoz, oda érek két vagy három nap alatt."

És csendben kimentem a rendőrség épületéből.

Útközben egy öregasszonnyal találkoztam, nehéz kosarat vitt a karján. A kosár tartalma szederágakkal volt betakarva, de én megláttam alattuk az egymáshoz simuló élénksárga gombafejeket. Köszöntöttem a gombaszedő asszonyt és megkérdeztem:

— Rizike gombát szedett?

Az öregasszony, meg sem állva, válaszolta:

— Ez neked gomba? Szamárság...

— Micsoda zsákmány! — szóltam elismerőn, miután utolértem. — Hol szedte, ha nem titok?

Az öregasszony rám se nézve, otthagyott.

Ismét egyedül folytattam utamat, erdőkön, dombokon, síkságokon át. Emberekkel többé nem találkoztam, de az egyik erdei tisztáson láttam egy lovat és egy csikót. Vörös volt a bőrük, a sörényük és a farkuk fehér. Nagyon elcsodálkoztak, amikor megláttak.

Odamentem hozzájuk a karám oszlopához.

— Na, mi van? Nem láttatok még embert?

Azok hallgattak, és meleg levegőt fújva rám, kezem és arcom felé nyújtották fejüket.

Kibontottam a hátizsákot, kivettem a kenyeret, kettétörtem, egyik felét visszaraktam a zsákba, a másikat, apró darabokra törve odanyújtottam nekik a tenyeremen, rendben, ahogy illik — előbb az anyának, aztán a fiának.

Méltósággal ettek, nem sietve, nem lökdösve egymást, és fülüket felém fordítva, hallgatták beszédemet.

— ...Reggel óta úton vagyok Kezből Kiluga felé. Meg akarom nézni a Káma forrását. A Volgáét már láttam, de bár a Káma folyó mentén születtem, az ő forrását még nem láttam. Szeretnék inni egyet a Káma folyó vizéből, ott, ahol ered... Sokat pihentem-e útközben? Nem igen. Szeretek gyalogolni...

Mennyire figyelték a beszédemet!

Azon voltak, hogy lassan, csendesen egyenek, nehogy egyetlen szavamat is elvétsék. Meglehet, nem értettek meg mindent, amit mondtam nekik, de vágyódtak az emberi beszéd után, és természetesen felfogták, hogy tisztelem, szeretem őket.

Nézegettek ibolyaszín szemükkel, s nézésükből ki lehetett találni, szeretnék folytatni a beszélgetést, s a megvendégeléstől függetlenül is, szeretnének minél tovább együtt lenni velem.

— Na jó — mondtam —, beszélgessünk. Mondjátok hát...

És nem bontottam ki a hátizsákot, ahol a kenyér másik fele volt.

Az állatok vártak, nem mondok-e még valamit. A ló odanyújtotta fejét a csikóhoz, s az orrából kilövellő fehér párával megcsiklandozta a homlokát.

Ezt én így értettem:

— Ez az én fiam. És neked vannak-e gyerekeid?

— Van egy — válaszoltam. — Az is fiú...

A ló rátette gyengéden a fejét a csikó farára, amiből én ezt a kérdést hallottam ki:

— Kicsi vagy nagy?

— Nagy — válaszoltam örömmel. — Most szerelt le a hadseregből. Meleg helyen szolgált, tüzér volt, irányzó. Kijutott neki. Télen kellett beásni az ágyút. Gyilkos hideg volt — a vas is eltört tőle. Apró darabokra.

Sokáig meséltem a fiamról.

— Nagy! Magasabb nálam. De számomra mégiscsak kicsi. A kisfiam.

A csikó odanyúlt puha szájával a nyakamhoz:

— És a mamád él még?

— Él — feleltem. — Öreg már. Tanítónő volt. Nem szeretett kettest adni. „Megvárom, amíg megtanulod — mondta —, és legalább négyesre felelsz." Négyest meg ötöst szeretett adni! Föléhúzva. Négy fölé. Én is az ő osztályába jártam. De ez régen volt. Ma már nyugdíjas.

Felvettem a hátizsákot és úgy szóltam:

— A viszontlátásra! Lehet, hogy még találkozunk.

A ló és a csikó elkísért, amíg a karám engedte. Megálltak, fejüket az út felé fordítva.

Búcsút intettem nekik és megindultam az esőtől szürke tarlón, amelyen feketéllett, sőt itt-ott még kéklett is, akár júliusban, a búzavirág.

Az útról kis ösvényre tértem, az elvitt egy széles, tavasziasan zöld völgybe, ahol fagyalbokrok és nyírfák álltak. Az egyik nyírfa sokkal nagyobb és öregebb volt a többinél — az anyjuk vagy a nagyanyjuk lehetett. Egy alacsony, de meredek hajlású oldalban állt, széttárva lehajló ágait, a kútra borult. A kúttető gerincén fából készült széles csőrű kacsa ült, orrával a Káma felé fordulva, amely a kútból tört elő. A kútban a nedves káva alatt keskeny betoncső feküdt.

Abból ömlött ki a víz.

Itt született a Káma!

Megmosakodtam, kibontottam a hátizsákomat, elővettem a kenyeret, megkóstoltam a Káma forrásvizét. Tiszta volt és ízletes.

Később letelepedtem a fűre a forrás mentén. Teleittam magam vízzel, és megettem vacsorára a kenyeret.

A fáradtságom mintha elszállt volna.

Itt az ideje, gondoltam, hogy lemenjek Kuligába és szállás után nézzek, amíg világos van.

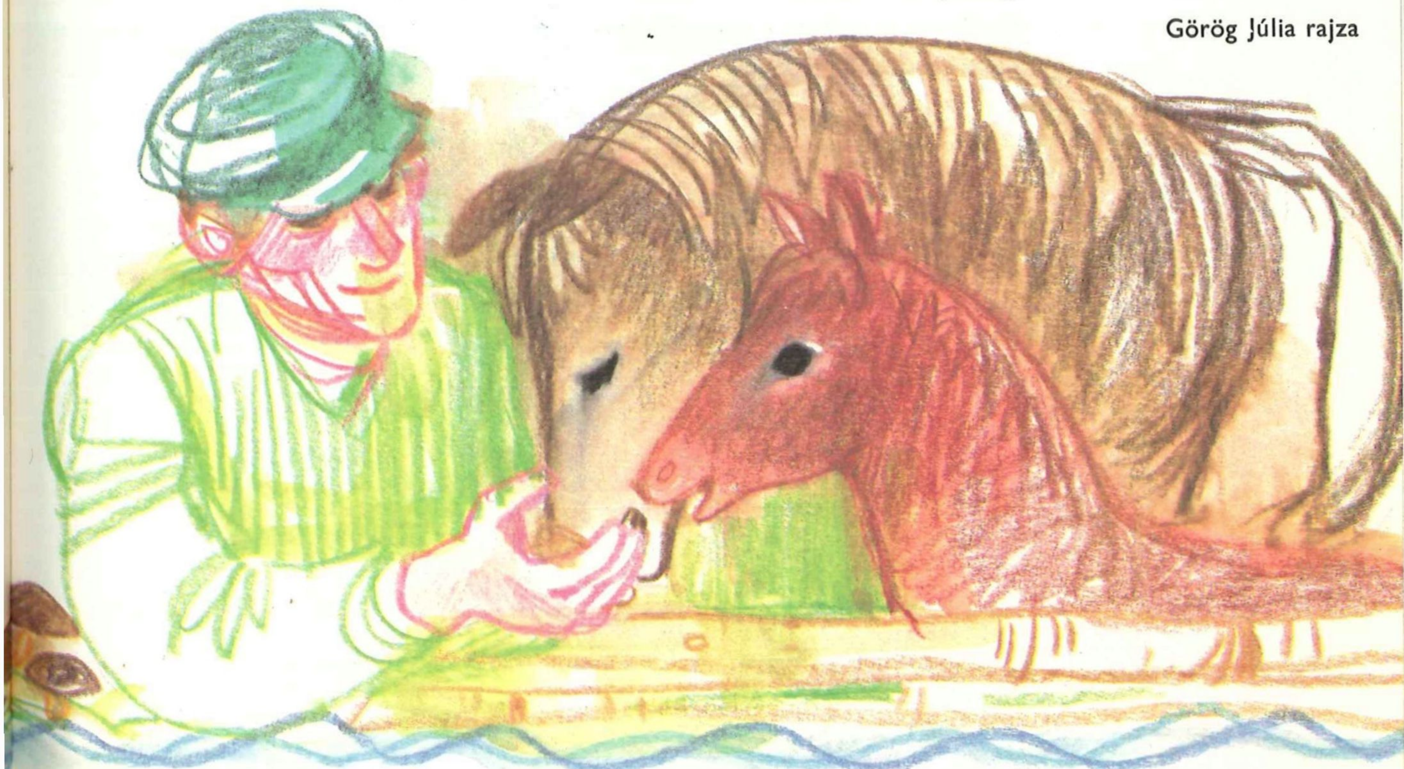
De nem volt kedvem otthagyni azt a helyet.

A kéklő erdőség fölött lehanyatlott a nap, sugarai megérintették arcomat, kezemet. A Káma vize arany sugárként hullott a csőből a fűre, s igyekezett a naplementétől vörös tóba. A tóban a nap fényén vadkacsa úszott, és éles hápogással hívta kicsinyeit. A kiskacsák különböző hangon válaszoltak a hívásra, és siettek az anyjukhoz, tovafutó világos ösvényeket hagyva a sötétlő vízen.

Tenyeremmel megérintettem cseppecskét a víz aranyló sugarát, amely a fűbe hullott, szétterült és elmerült benne, hogy erőt gyűjtsön a több mint kétezer kilométeres hosszú útra.

— Nem mondom, hogy egész életemben, ám tizenhét éves korom óta mindenképpen folyvást jövök én hozzád, de különböző okok miatt mindeddig nem jutottam el — szóltam a Káma forrásához, emlékezetembe idézve mindazt, amit annyi éven át átéltem. — De íme, itt vagyok, Káma — Kámácska... Találkoztunk... Köszönet neked mindenért, te fényességes...

Görög Júlia rajza

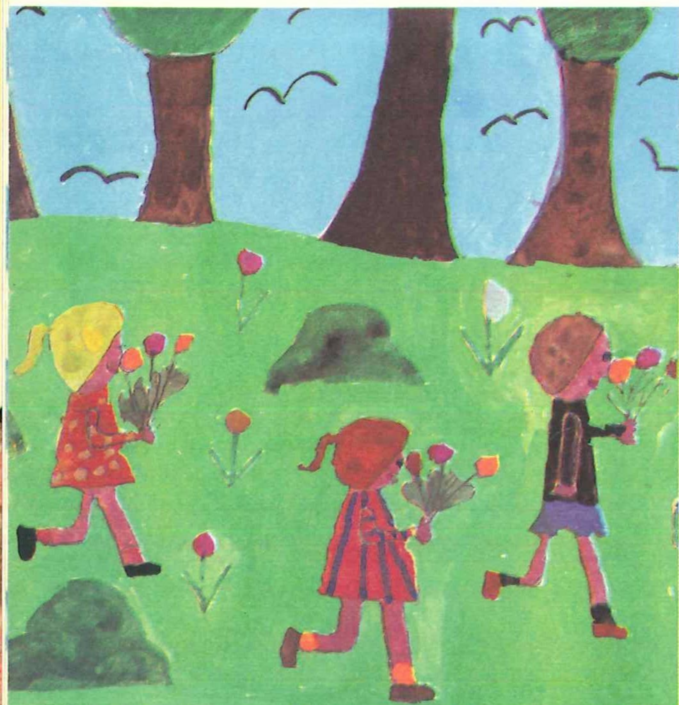

Így szabadult fel községünk!

A felnőtteket kérdezgettük, hogyan szabadult fel községünk, szülőhelyünk?

Akkor vasárnap volt. Dél felé járt az idő, amikor eldördültek a szovjet csapatok első lövései. Szerencsére harcra nem került sor, mert a nácik addigra már elhagyták Gombát. Lehet, földrajzi helyzetünknek is sokat köszönhettünk. De azért néhány napot pincében töltöttek az emberek. A front közel volt. A szovjet katonák részére sokat kellett mosni. Igen ám, de akkor nem volt mindenféle mosószer, mint most, hogy válogathatunk, mivel mossuk a pamutfélét, mivel a műszálat! És műszálból készült ruhanemű sem volt, mosni, keményíteni, vasalni kellett mindent. Szappan alig akadt, csak az a kevés, amit a katonák hoztak. Azzal dolgoztak az asszonyok, ami volt, lúg, hamuzsír, miegyéb. Az volt fontos, hogy tiszta ruhában járjanak a katonák, hisz a mosdatlanság, szennyes ruha járványokhoz vezet a háborúban. A katonák látták, hogyan kínlódnak az asszonyok, kenyeret, ajándékokat hoztak, megosztották velük, a lakosokkal azt, amijük volt nékik. Az idősebbek egyiküket-másikukat ma is név szerint emlegetik. Volt, aki ott halt meg községünkben. Kegyelettel emlékezünk rájuk, akik fiatalságukat és életüket szabadságunkért és békénkért áldozták.

Benczés Piroska
negyedikes kisdobos, Gomba

Az én szülőföldem

Szűkebb hazám Galgamácsa Pest megyében, a Galga folyó mentén terül el. Dimbes-dombos kis falu. Környékén a gödöllői dombság változatos tája tárul a szemünk elé. A Galgáról Petőfi Sándor is írt verset. Galgamácsa nem tartozik a nagy községek közé, — de híre annál nagyobb. A Mácsa nevet egy török vezértől kaptuk, kinek itt vára volt. Pincéje még ma is megvan. Itt a szegény jobbágyokat kínozta. Két híres emberünk is van. Vankóné Dudás Juli az egyik. Mi Juló néninek hívjuk. Ő fest, de nem csak ezt csinálja, hanem gyermekcsoportot is vezet, s átadja tudását minekünk. A népművészet mestere és munkássága messze, az ország határain túl is ismert. Somogyi Pista bácsi, a modern festészet egyik nevezetes képviselője is köztünk él. Őrsünkkel már voltunk nála. A falu főutcáján található a tájház. Régi használati tárgyak, népviseleti ruhadarabok, szerszámok vannak itt, és Juló néni képei.

A templomhegyen emelkedik vadonatúj, kétszíntes iskolánk. Ez valóságos palota! Két éve épült. Korszerű tornatermünkben nagyon jól lehet tornászni. Jó körülmények között végezhetjük a munkánkat.

Nagyon szeretünk itt élni, ebben a csendes, kedves kis faluban. Szép nagy kultúrházunkban sok filmet játszanak, és ott tartjuk az ünnepségeket. Mi, gyerekek is eljárunk oda. Nyáron a Galgára járunk fürödni és horgászni.

Szüleink közül sokan itt, a termelőszövetkezetben dolgoznak. Ez az országban ismert, és a kiválóak közé tartozik.

Mi, akik itt születtünk el sem tudjuk képzelni, hogy másutt is élhetnénk.

Fekete Magdolna
Kövesdi Csaba
Kurucz Mónika
Kurucz Tamás
negyedik osztályos
galgamácsai kisdobosok

A rajzokat **Mészáros Gabriella** kazincbarcikai és **Madarasi Mónika** debreceni kisdobosok készítették.

Milyennek képzelem az életem 30 éves koromban, 2000-ben?

Leírom, hogy hogyan képzelem az életem húsz év múlva. Férjhez megyek és házat építünk. Varrónő szeretnék lenni, és két gyereket szeretnék, egy kisfiút és egy kislányt. A lánynak azt a nevet adnám, hogy Zsuzsi, a fiúnak azt, hogy Zoli. Mi, szülők szabad időnkben sokat olvasunk majd. Néha szórakozni megyünk. A kertünkben együtt dolgozgatunk és sok virágot nevelünk. Még sportolni is együtt fog a család! Szeretném, ha a gyerekeim okosak lennének. Jó lenne, ha minden így be is teljesedne!

Nagy Renáta

Harmincéves koromban lesz egy fiam meg egy feleségem. Apu most épít egy szép, nagy házat. Mi is abban lakunk majd. Szépen berendezem. Juhász leszek. Lesz két farkaskutyám. Jól be lesznek tanítva. Télen, amikor a juhász otthon van, a ház körül dolgozgatok majd. Így fogok én élni.

Kiss Tibor

Férjhez megyek és egy szép házat építünk Dombóváron. A kórházban szeretnék nővérke lenni. A gyerekeim sok mindenre megtanítom majd. Szeretném, ha ügyesek lennének és segítenének a szüleiknek, vagyis nekem és a férjemnek. Azt is szeretném, hogy ha dolgozunk, ők azért tartsanak rendet. Ezt az én édesanyám is így kívánja! Az én férjem dolgos ember lesz és erős, és soha sem jár korcsmába. Munkája után is egyenesen haza jön, mert szereti az otthonát. Egyikünk sem lesz szigorú a gyerekekhez. Sok felé utazunk majd együtt. Néha elmegyünk a cukrászdába, moziba, színházba. A lakás szép tiszta lesz. Az udvart fenyőfák és díszcserjék díszítik. Ha lesz egy kis szabad időm, azt a gyerekeimmel és a férjemmel töltöm.

Balogh Andrea

Bikali negyedikes kisdobosok írták le elképzelésüket, hogy milyen lesz az életük 2000-ben. Hát te hogyan képzeled a jövődet?

VOLT EGYSZER EGY FEKETE SEREG

EGYSZER MÁTYÁS KIRÁLY
A BAKONYBAN VADÁSZOTT ÉS MEGSZOMJAZOTT.
AZ ÖREG MOLNÁR FIA, KINIZSI PÁL, MALOMKÖVÖN NYÚJTOTTA
A FRISS VÍZZEL TELT SERLEGET.

EGÉSZSÉGÉRE, FELSÉG!

HA EGYSZER TE JÁRSZ SZOMJASAN BUDÁN, VISZONZOM A VENDÉGLÁTÁST. AKÁR VITÉZEMMÉ IS FOGADLAK!

SOKAN VAGYUNK, SEREGÜNK ERŐS! ITT AZ IDEJE, HOGY MEGLECKÉZTESSEM A HITETLEN MAGYAROKAT!

ALLAH LEGYEN VELÜNK!

1479-BEN, KENYÉRMEZEJÉN BÁTHORY ISTVÁN VITÉZEI HŐSIESEN HARCOLTAK A TÚLERŐVEL, DE MÁR-MÁR REMÉNYTELENÜL. ÁM EKKOR MEGÉRKEZETT KINIZSI, AKIT EKKORRA MÁR A DÉLI VÉGEK VÉDELMÉVEL BÍZOTT MEG A KIRÁLY.

HÁTBA TÁMADTA AZ ELLENSÉGET A FEKETE SEREGGEL...

Írta: Papp László

Rajzolta: Nagyvári Lás

Dobra verjük

Közlekedés rollerral. A tatai Vaszary János Általános Iskola úttörőcsapata még a télen közlekedési hónapot tartott. Rendezvényüket a rendőrség és az Autóközlekedési Tanintézet is segítette. A háromfordulós vetélkedősorozatot külön kisdobosoknak és külön úttörőknek hirdették meg. Elméletből és gyakorlatból egyaránt versenyeztek a gyerekek. Előbb tesztlapokat töltöttek ki, kresz-táblákat ismertek fel, majd tréfás ügyességi gyakorlatok következtek rollerral, kerékpárral és görkorcsolyával. Érdemes volt, mert közlekedési ismereteken és gyakorlaton kívül a győztesek egyéni jutalmakat, és Sokol zsebrádiót, illetve háromszemélyes úttörősátrat is nyertek. A tatai iskola javasolja a komáromi iskoláknak: készítsék fel a gyerekeket a közlekedésben való biztonságos részvételre. Mi hozzátesszük: másutt sem ártana.

Ezer csemete. A szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola úttörői és kisdobosai a helyi szakközépiskola KISZ-eseivel összefogva szép és hasznos munkába fogtak. Ezer facsemetét ültettek el a Herman Ottó lakótelepen. Azt is elvállalták, hogy négy esztendőn át gondját viselik a növendék fácskáknak. Az úttörőcsapat tagjai öntözik, ápolják, sőt őrzik is a csemetéket. Négy év múlva, amikor a fák már mind-mind megerősödnek, a szekszárdi kisdobosok és úttörők elmondhatják; mi is gyarapodtunk.

Ötszáz gyereknek. A Csongrádi Kossuth Lajos Általános Iskola kisdobosainak és úttörőinek (csaknem ötszáz gyereknek) okozott gondot, hol sportoljanak. Most megszületett a megoldás, mégpedig igen széles körű társadalmi összefogással. KISZ-esek, munkásőrök és az úttörőcsapat tagjai egyetlen tanév alatt megépítettek egy 18-szor 38 méteres kézilabda pályát, amely kosár- és röplabdajátékokra is alkalmas. Ki is használják a nap minden órájában, pontos beosztás szerint. Már elkészült a világítás is, így ezután a pályát sötétedéskor sem kell bezárni. S lám, evés közben jön meg az étvágy — a munkakedv! Újabb vállalkozásba kezdett az immár összeszokott társadalmi munkássereg. Lőteret készítenek a pincében. A gázfűtés bevezetése ugyanis szabaddá tette a tárolót. A lőtér nemcsak az úttörőgárdának, hanem a lövész-szakkörnek is jól jön majd. A kb. 10-szer 8 méteres helyiségben az úttörőszoba is helyet kap. Gratulálunk a jó munkához, és további eredményeket kívánunk!

Mellékletünk: A kisdobosok 6 pontja. Tekintettel arra, hogy az elkövetkezendő hetekben sokan készültök kisdobos-avatásra, és mivel a hat pont szövege némiképpen változott, jól felhasználhatják a már felavatott kisdobosok is az itt játékosan elkészíthető képet a hat pontról.
A mellékletet középen vágjátok ketté. Az ablakot a fekete vonal jelzése szerint vágjátok fel, hogy kinyithatók-becsukhatók legyenek. A színes hátterű szövegek kerülnek az ablakok mögé, ha a kettévágott melléklet másik felét a jelzett csíkon aláragasztjátok. A kép felakasztható, hogy mindig kéznél legyen.

Országhegyi Károly

Szélkerék

Forog, forog
ha fúj a szél.
Csak áll,
csak áll
ha nem zenél.
Ha nem zenél
a déli szél.

Kedves Paprika! Itt a tavasz, és én a tavasz helyett csak egy csúnya kerítést látok, ha kinézek az ablakon. Arra gondoltam, milyen szép volna az ablak előtt egy zöldellő, csupa-madár fa. Apu azt mondja, vesz nekem egy facsemetét. Coffi

De jó neked, Coffi! Én itt, Budapesten, a tizedik emeleten csak árvácska-palántákat ültethetek a balkonra...

Paprika, képzeld, elültettük Juli-Pulival a facsemetét, így:

Úgy látszik, megeredt, mert már két kis levél is kihajtott rajta. Csak a madarak nem szállnak még rá, sajnos...

Coffi, lehet, hogy el sem hiszed: az árvácskás láda sarkába odafészkelt egy gerlepár, és a nőstény már ül is a tojásokon. Különben – akár hiszed, akár nem – nagyon irigyellek a fáért. Paprika

Én meg irigyellek a madarakért. Újabb öt levél virul a fámon, de más semmi. Türelmetlen vagyok! Coffi

Tudod, mit? Ha kikelnek és megtollasodnak a kis gerlék, elküldöm neked őket. Saját termés! Hm?

Köszönöm a gerléket, Paprika, de örülj nekik továbbra is te magad. Ma reggel arra ébredtem, hogy a fámon egy feketerigó ül, és fújja, fújja az ébresztőt. Nagyon boldog vagyok! Most már madaram is van! Kedves Paprika! Írj, mi újság van nálad? Coffi

Az az újság, hogy kikeltek a kis gerlék. Meg az, hogy nekem is lesz fám, sőt, fáim lesznek, mert beültetjük az iskola környékét, hogy szebb legyen. Persze, majd ősszel. Szia, Coffi, szia fa, szia, madár!

Marék Veronika munkája

Szakál László 1. oszt. tanuló rajzai, Soltvadkert, Bócsai út 27.

Postafiók 100

Tavasz érkeztével megtáltosodtatok, kedves levelezőink! Akármelyikőtök levelét veszem a kezembe, olyan szép, és okos, hogy helye lenne a KISDOBOS-ban!

Itt van például a harmadikos Weöres Sándor raj (Kurd, általános iskola 7226) híradása, melyet a raj nevében **Horváth Attila** írt, s mely így szól: *„Egy emlékezetes délutánról szeretnék beszámolni. Községünk felszabadulásának napját az egész iskola és az egész község megünnepelte. Rajonként megkoszorúztuk a felszabadulási emlékművet. Utána egy filmet láttunk, amely a háborúról szólt. Ezután elfogyasztottunk két tortát, melyeket a 35. születésnap alkalmából pontosan 35 gyertya díszített. Majd a forgószínpad című játékunk következett. Megnéztük és megbeszéltük a „három évtized" című diafilmet. A tanácsházán a falu jövőjéről érdeklődtünk. A pártházban az idősebbektől a múltról kérdezősködtünk. Mikor besötétedett, tábortüzet gyújtottunk. Ezt a szép ünnepet tánc zárta. Nagyon jól éreztük magunkat. A gyertyagyújtásról fényképet is küldünk."*

Baczakó Kati (Ercsi, Erkel F. út 2. 2451) következik.

„Ellátogattunk a helybeli laktanyába. A katonák megmutatták a járműveiket. Külön öröm volt számunkra, hogy belülről is megnézhettük ezeket. Mikor javában nézgelődtünk, hát egyszercsak megszólal a hangosbemondó. Ebédmeghívást kaptunk! Nagy örömmel vettük célba azt a helyet, ahol a katonák a szabadban főzték a jó illatot árasztó babgulyást. A finom ebéd után összeszedtük kis holminkat és a szemerkélő esőben elindultunk hazafelé.

A diósjenői harmadikosok elhatározták, hogy rajuk érdekesebb eseményeiről írni fognak. Íme, a beszámoló:

„Nálunk egyik vasárnap igazi gyerekek napja volt, pedig nincs még gyermeknap! Átadták az új játszóteret. Mindenki vidáman játszott. A hinta, a kisvonat, a rönkvár — mind teli volt pirosarcú gyerekekkel. Mikor már eleget játszottunk, bementünk az egyik iskolai terembe. Ott bábokat készítettünk. Mókásak lettek. Bábkészítés után a felnőttek egy mesét játszottak nekünk bábokkal.

(Schmittinger Judit)

„Az osztályunk a Villteszben volt gyárlátogatáson. Megnéztük a műhelyeket, ahol sokféle gép volt. Nekem a műanyagporból készült kupakfélék tetszettek. A bakelitból fehér, piros és fekete színből gyártják. Ezek a kis gombok a buszokba valók. Mi sok szép könyvjelzőt ajándékoztunk a néniknek. Érdekes volt a kirándulás.

(Mocsári Szilvia.)

Végezetül egy levél és vers. A levelet és a verset is **Verőczei Péter** (Győr, Vági I. u. 34 VIII/7. 9023) küldte.

„Az Ady iskola negyedikese vagyok. Kedvenc szórakozásom a versírás. Ha közölnék, az dicsőséget jelentene az osztályomnak, és nagy örömöt édesanyámnak, akit a világon mindenkinél jobban szeretek!"

És a vers; — a küldött háromból a tavaszi:

„De szeretnék madár lenni,
erdőt, falut, hegyet látni,
zöld erdőben fészket rakni,
ősszel aztán útrakelni,
Afrikába elröppeni,
tavasszal meg hazajönni,
napsugárban csicseregni,
életemet vígan élni!"

Leveleiteket és rajzaitokat továbbra is várjuk!

Ferkai Loránt: Uzsonnás táska

Iskolába, játszótérre, kirándulásra, kis-bevásárlásra is magaddal viheted. Az elkészítése is hasznos számodra, hiszen tanulsz közben valamit: a horgolás vagy a szabás-varrás kis ABC-jét. Ha horgolni akarod, szerezz jó vastag fonalat — szőnyegfonalat, makramét, sodrott zsinórt — és hozzáillő 4-es, 5-ös horgolótűt.

A „kezdőszem" elkészítéséhez tekerd a fonal végét balkezedre az 1. ábra szerint, a hüvelyk- és középső ujjad közé szorított hurkocskán dugd át (alulról felfelé) a horgolótűt, és a tű horgával kapd el a fonal nyíllal jelölt részét. Húzd át a fonalat a hurkon és a szál végét húzd meg annyira, hogy a kezdőszem jól tartson. Folytatásként told előre a horgolótűt a kezdőszemben (2.) és a tű horgával ismét kapd el a fonalat — a nyíl mutatja itt is, hogy miként, — és újból húzd át a hurkon (kezdőszemen). Ha ezt így folytatod, láncszemekből álló sort kapsz (3.). A láncszemsor a közönséges horgolás alapeleme.

Mint későbbi rajzainkon látod, az uzsonnás táska alsó fele mindenütt valami doboz- vagy kosárféle, amelyen felfelé fülecskék néznek. Hogy az alsó részhez kapcsolhasd a felső horgolt részt, a láncsort a fülekbe kell horgolnod! Ezt úgy tedd, hogy a tűt, amelyen rajta van a kezdőszem, átdugod az első, jobboldali fülecskén, és az „elkapott" fonalat áthúzod rajta. Utána horgolsz egy szemet a levegőben, majd a tűt ismét a második fülecskén, elkapod a fonalat, áthúzod, újból levegőszemet horgolsz, és így folytatod (4.). Amikor körbeérsz a kosárkán a láncszemekből álló kezdősorra horgold a következő sort. Itt nem árt, ha segítségül hívod a család horgolási-kötési szakértőjét, aki majdnem biztosan a nagymami lesz, hogy miként folytasd tovább.

Ha nincs „szakember", úgy 4—6 szemből álló láncsorokat horgolj a fonalból, majd átszúrva kapcsold az „alapsor" felfelé néző szemeibe, újból horgolj 4—6 levegőszemet, és így tovább, míg a kellő — 12—18 cm magasságú — kötött rész el nem készül (5.). A 4.—5. rajzunkon az alsó rész műanyagboltban vehető dísz-virágcserép, amiből ha kell, felül levághatsz pár centit, s a lyukakat is nagyobbra vagdoshatod. A felső rész befejeztével láncszemsorból készített zsinórt (6.) fűzöl a tetejébe, és a végeire bojtot készítesz. A bojtot kartonra tekert fonalból — felül összehúzva, alul elvágva — készítsd (7.), s felül körültekergetve kösd el.

Ha nem kívánsz a horgolás tudományának rejtelmeibe behatolni, úgy a műanyag- (8.) vagy valóságos vesszőkosár alsórész (9.) felső fülecskéihez háziszőttes csíkot varrhatsz, vagy akár kinőtt horgolt jambósapkát, kimustrált pulcsi nyakát, ujjának darabját, vagy csíkos térdharisnya szárát varrhatod, öltögetheted, leleményességed szerint. Egy biztos: a ráfordított időd nem vész kárba!

Áprilisi fejtörő

Keresztrejtvény

1	2	3		4	5	6
7			■	8		
9		■	10	■	11	
	■	12		13	■	
14	15				16	
17		■		■	18	
19						

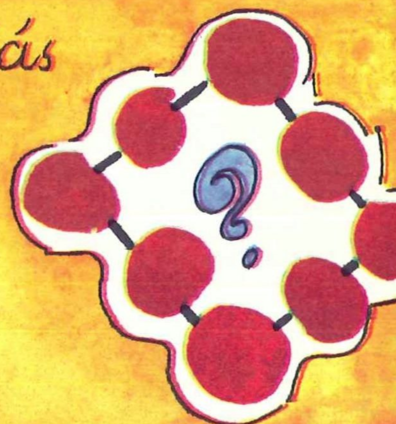
Vízszintes: 1. Nagyon kíván valamit. 7. Egyre múlik. 8. Könyvet ír. 9. Valaki eleje. 11. Csavar vége. 12. Akkor mondjuk, ha nem jut eszünkbe a kellő szó. 14. Körbe csavarom. 17. Azonos betűk. 18. Kutya. 19. Velencei csónak.

Függőleges: 1. A Szahara is ez. 2. Versfajta. 3. Rokonságot jelölő szó. 4. Sír. 5. Időmérő (ék. hiba). 6. Udvariatlan (ék. felesleg). 10. Szedni felszólító módban. 12. Igevég. 13. Véredény. 15. Beadom magánhangzói. 16. EEL

Hogy becézik ezt a kislányt?

Összeadás

Írjátok a körökbe a számokat 1-től 8-ig úgy, hogy minden oldalon 15 legyen a számok összege.

Bújócska

Az alábbi szövegben 19 fiú és lány nevet bújtattunk el. Keressétek meg!

„Tehenem a Riska legelte a füvet, elkapott óriási nyelvével a jószagú virágok közül is párat. Egy fiú követte karján ostorral, izzadva. Libatollal volt díszítve rajta a kalap. Álmosan talpalt a mezőben, ő volt a pásztor s olyan nagyot kiáltott: „Merre mászkál mán' megint megy világgá borja után. No, mozgás pár lépést, nem illik megállni!"

Számoljunk!

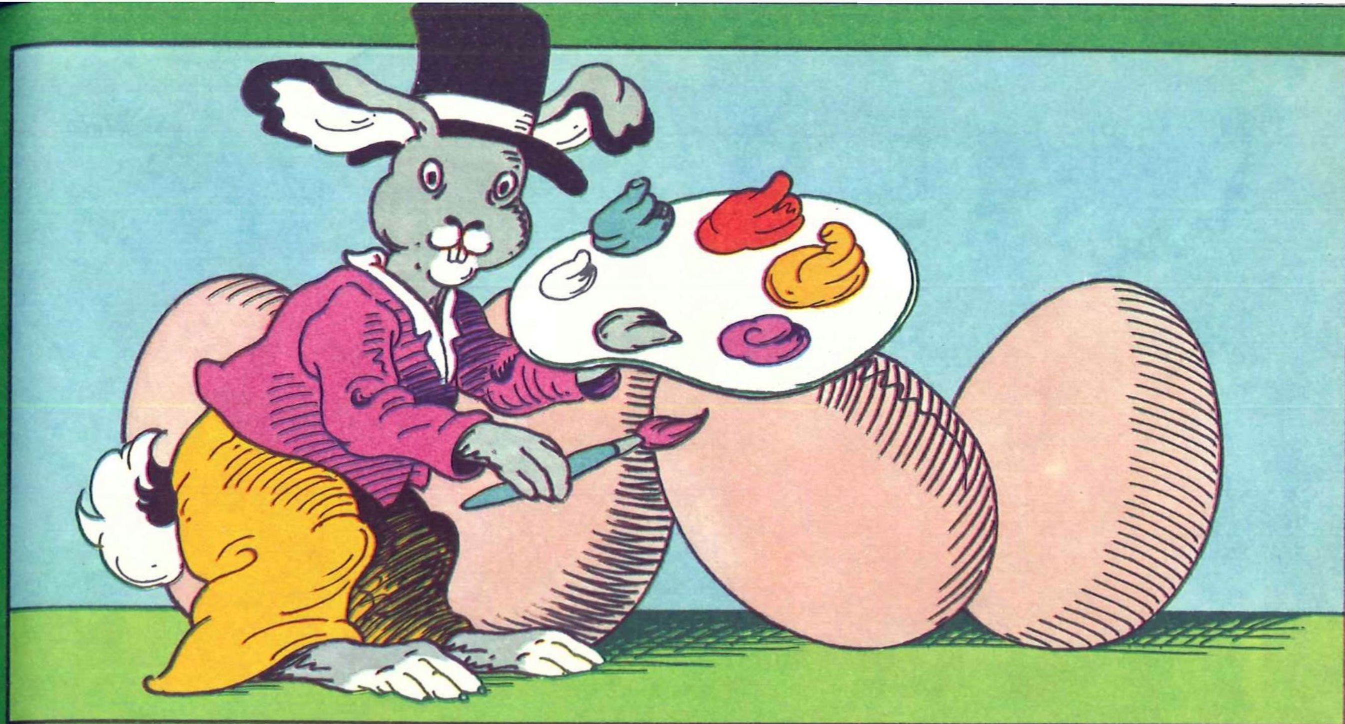
$$\begin{array}{r} 6\,2\,9 \\ +\;8\,7\,4 \\ \hline 1\,5\,0\,3 \end{array}$$

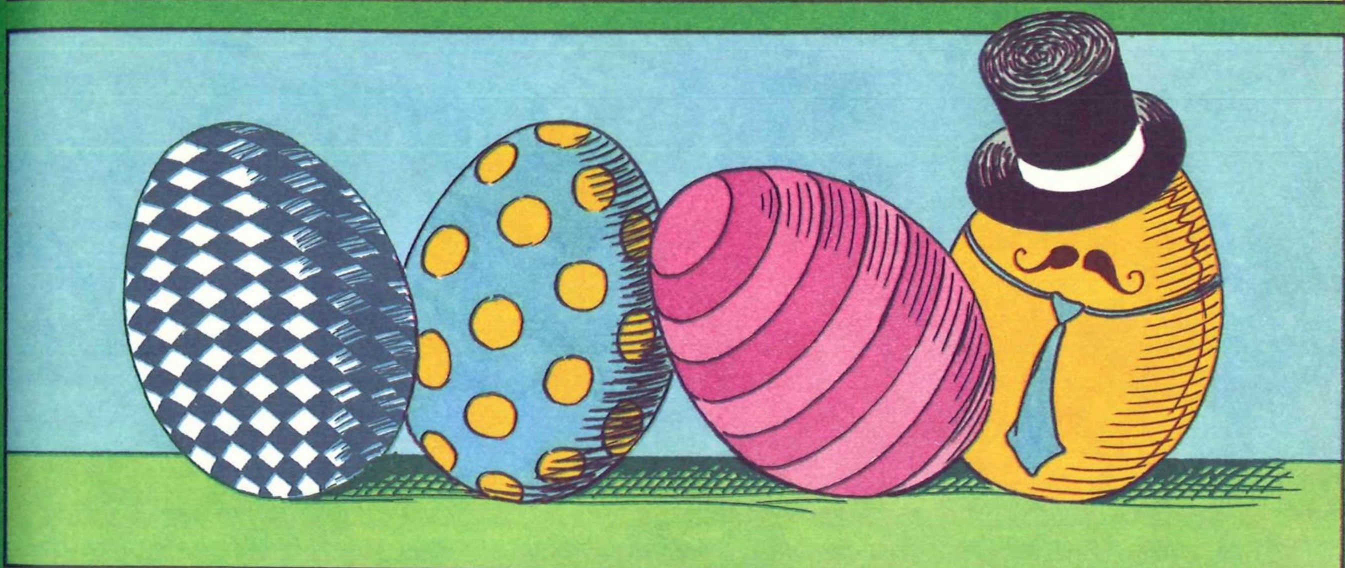
Ebben az összeadásban minden szám csak egyszer szerepel. Írjátok helyesen a pontok helyére a hiányzó számokat.

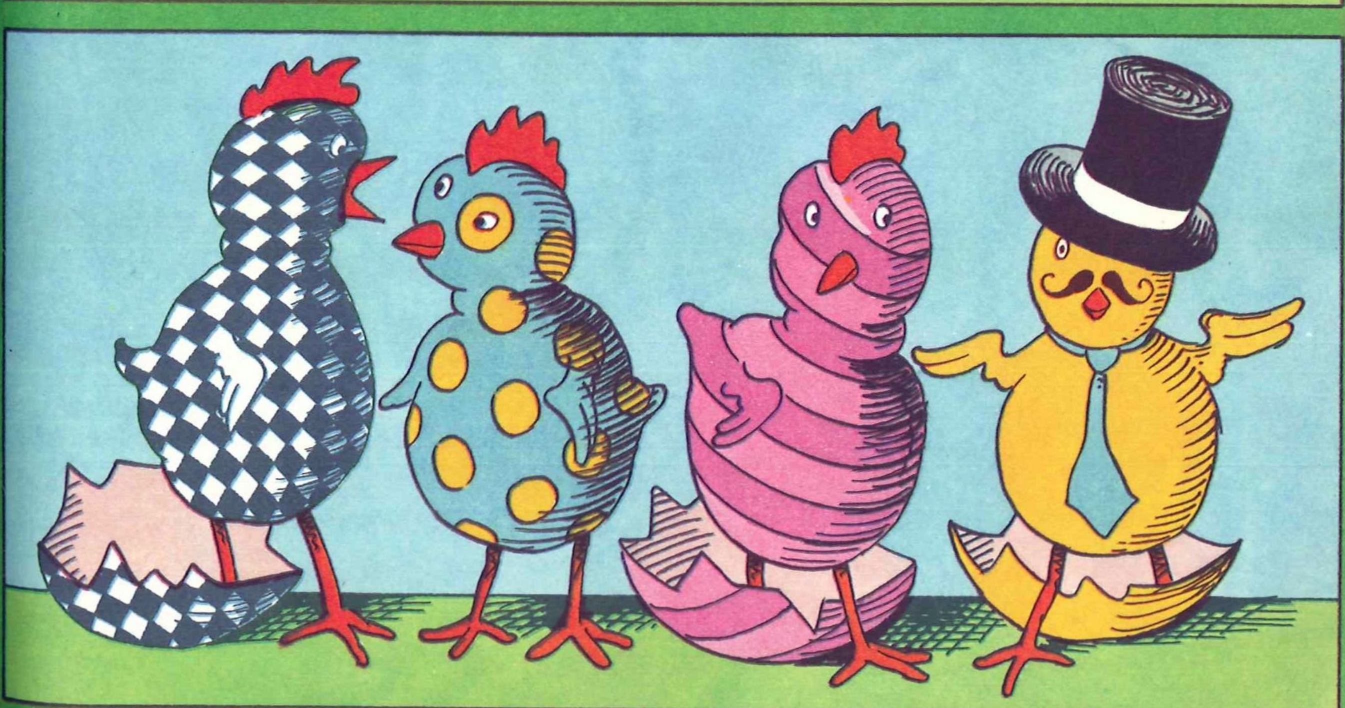
kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXIX. 4. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

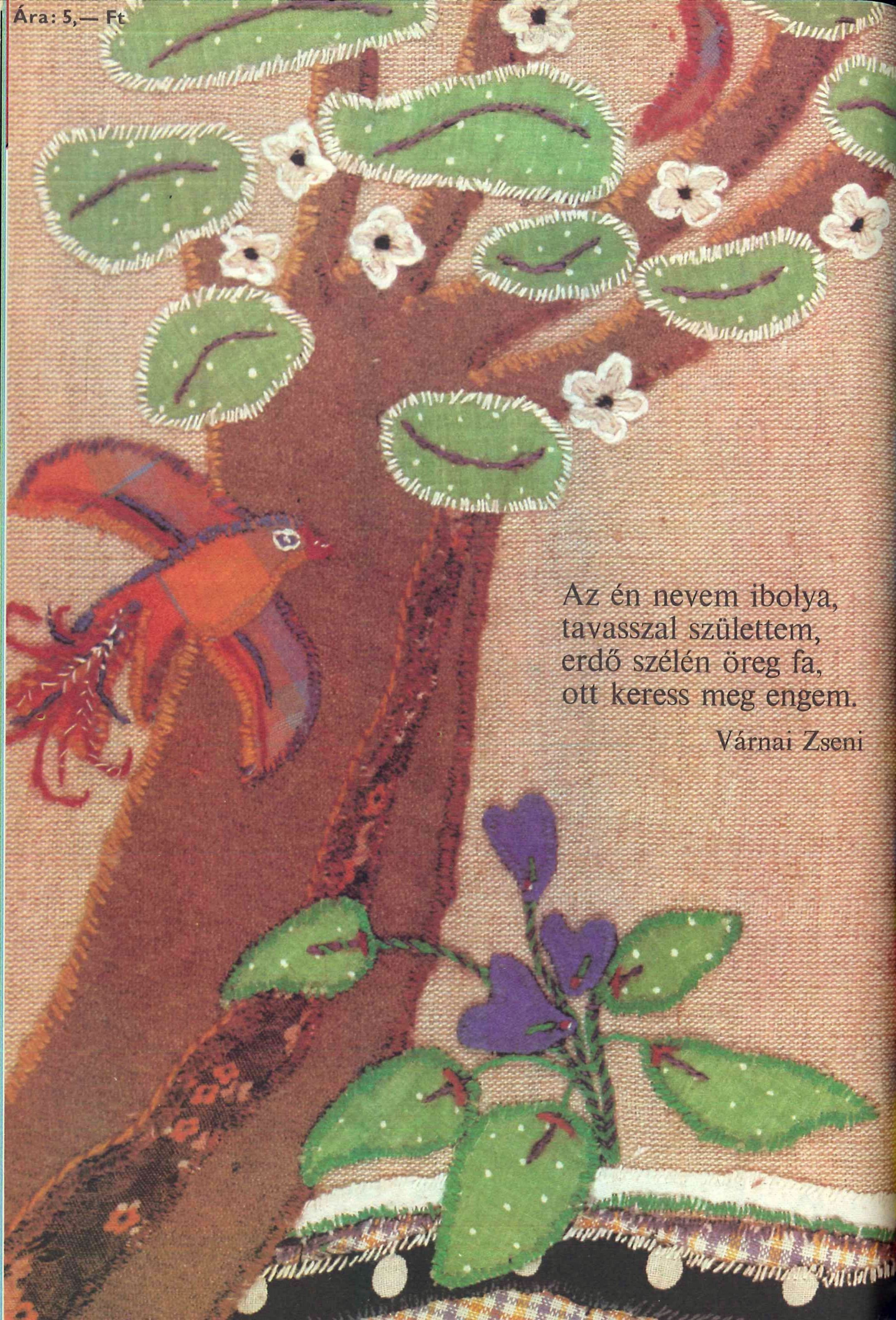
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 80.0083. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Címlap: **Fényes Tamás** MTI-fotó, hátsó címlap: **Keresztes Dóra**

Vida Győző rajza

Ára: 5,— Ft
Az én nevem ibolya,
tavasszal születtem,
erdő szélén öreg fa,
ott keress meg engem.
Várnai Zseni